

Травень 2016

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА РЕГІОНАЛЬНОЇ НАУКОВО- ТЕХНІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Семиноженко Володимир Петрович

Голова Північно-Східного наукового центру НАН і МОН України,
академік НАН України

The International Innovation Index 2015

			Сумарний бал	Інноваційні витрати	Інноваційна ефективність
1	Сінгапур		2,45	2,74	1,92
49	Росія		-0,09	-0,02	-0,16
52	Польща		-0,12	0,22	-0,44
64	Україна		-0,45	-0,13	-0,73

Національна інноваційна система повинна включати регіональну складову

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНУ

ОБЛАСТІ

Харківська

Полтавська

Сумська

Наукових установ, у т. ч.

- академічних наукових установ 19 **(18)**
- галузевих наукових установ 135 **(117)**
- Вищих навчальних закладів 44 **(31)**

Чисельність науковців, у т. ч.

- академіків НАНУ 25 **(24)**
- академіків галузевих академій 28 **(27)**
- членів-кореспондентів НАНУ 34 **(33)**
- членів-кореспондентів галузевих академій 52 **(51)**

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

- ❖ Новітні технології в інтересах ВПК;
- ❖ Аерокосмічні технології;
- ❖ Ядерні технології;
- ❖ ІТ-технології;
- ❖ АПК та переробна промисловість;
- ❖ Розробки в галузі фармації, медичного обладнання та медичних технологій;
- ❖ Енергозберігаючі та енергоефективні технології;
- ❖ Розробки з раціонального використання природних ресурсів та екологічного моніторингу.

НАЙВАЖЛИВІШІ ДОСЯГНЕННЯ ВЧЕНИХ ХАРКОВА ЗА ОСТАННІ РОКИ

- «Джерело нейтронів» - створена сучасна ядерна підкритична установка на основі прискорювача електронів.
- Сцинтиляційні матеріали та детектори на їх основі дозволили отримати результати світового значення в експериментах по фізиці високих енергій: в ЦЕРНі на Великому адронному колайдері був зафіксований бозон Хігсу, за відкриття якого було присуджено Нобелівську премію;
- «Карбонові стільники» - нова тривимірна форма графену. Це відкриття перспективне для використання як легкого та ємного сховища для водневого палива.
- «Сапфірова броня» - броня для захисту військової техніки від ураження, яка значно ефективніша існуючого броньованого скла та відповідає стандартам НАТО.

НАЙВАЖЛИВІШІ ДОСЯГНЕННЯ ВЧЕНИХ ХАРКОВА ЗА ОСТАННІ РОКИ

- Вперше в Україні створено літаковий радіолокатор бокового огляду з синтезованою апертурою, що працює у мм-діапазоні.
- Створено біологічно активні наноматеріали на основі наночастинок діоксиду церію та ортованадатів гадолінію, які є високоефективними лікарськими засобами з антиоксидантним, протипухлинним та радіопротекторним діями (Кращий винахід в галузі медицини 2015р.).
- Розроблено концепцію та введено в експлуатацію перші секції низькочастотного радіотелескопу нового покоління ГУРТ (гігантський український радіотелескоп).

- ❖ Четверта промислова революція або Індустрія 4.0:
  - поєднання технологій фізичного, цифрового і біологічного світу, яке створює нові можливості та впливає на політичні, соціальні та економічні процеси.
  - кардинально новий підхід до виробництва і споживання, коли головним ресурсом та конкурентним фактором на глобальних ринках стає інтелект та високі технології.

ВЕФ «Давос – 2016»

ІНІЦІАТИВИ ПСНЦ

- ❖ Створення першої Ради з питань науково-технічної політики при Президентові України (1996 р.).
- ❖ Заснування Міністерства України з питань науки і технологій (1996 р.). Відновлено роботу Держіннофонду України (з 1996 р. по 2002 р. його Харківським відділенням профінансовано інноваційних проектів на суму 20 млн. \$).
- ❖ Спеціальний режим інвестиційної діяльності на території м.Харкова (2000 р.) – реалізовано 55 інвестиційних проектів, надійшло інвестицій - 108,9 млн. дол. (з них іноземних - 30,4%), виручка від реалізації продукції - 6048,7 млн. грн., собівартість реалізованої продукції - 4333,0 млн.грн., чистий прибуток - 381,8 млн. грн.
- ❖ Розробка Закону України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків». Створення Технопарку «ІМК» (1999 р.).

ТЕХНОПАРК «ІМК»

- ❖ Кількість інноваційних проєктів 28
- ❖ Обсяг реалізованої продукції, млн. \$ 635,2
- ❖ у т. ч. на зовнішніх ринках, млн. \$ 160,2
- ❖ Кошти, спрямовані на розвиток науково-технічного потенціалу, млн. \$ 57,4
- ❖ Створення нових робочих місць 1038

Літак АН-140

Організація виробництва модифікованих версій

Літак АН-74Т

Медична гамма-камера «ОФФЕКТ-1»

НВЧ-вакуумна сушка "Фарма-мікро"

Станція компресорна ПКД-5,25Д

Компресор роторний ВР-225

Незважаючи на прийняття у новій редакції законодавчих актів -

- Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» (2015р.)
- Закон України «Про вищу освіту» (2014р.)
- Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» (2012р.)

- реальна реформа у сфері науки і вищої освіти не відбулася

ПРИЧИНИ:

- ВНЗ та академічні наукові установи не отримали фінансової автономії навіть щодо розпорядження власними надходженнями з позабюджетних джерел;
- різке скорочення інвестицій в науку;
- обов'язковість конвертації валютної виручки у розмірі 75%;
- ліквідація Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України
- мораторій на нові ДНТП;
- обмеження господарської діяльності НДІ і ВНЗ через дію Постанови КМУ №65;
- скасування спеціальних режимів інноваційно-інвестиційної діяльності (2005р.);
- дискримінаційне (70%) стягнення податків з наукових установ Національних академій України;
- відсутність механізмів державної підтримки високотехнологічного експорту.

❖ ФРАНЦІЯ

Держава надає дотації організаціям, що здійснюють науково-дослідні роботи за контрактами, до 50% від суми витрат на проведення робіт на замовлення малих і середніх підприємств.

❖ ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

Для інноваційних кампаній, що починають роботу, податок на прибуток знижено з 20% до 1%

❖ НІМЕЧЧИНА

У перший рік може бути списано 40% витрат на придбання обладнання та приладів, що використовуються для проведення НДДКР

❖ США

Витрати фірм на НДДКР в повному обсязі вилучаються із коштів, що підлягають оподаткуванню. Це дає чистий прибуток 500 \$ на кожну витрачену 1000 \$.

РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ:

- ❖ укладання Угоди про співпрацю між Харківською обласною державною адміністрацією, Північно-Східним науковим центром НАН і МОН України та Радою ректорів Харківського вузівського центру;
- ❖ визначення пріоритетних інноваційних проектів з подальшою їх реалізацією з Фонду регіонального розвитку;
- ❖ розробка каталогу інноваційних доробок наукових установ та вищих навчальних закладів Харківської, Полтавської та Сумської областей;
- ❖ розробка цільової комплексної програми щодо привабливості Харківської області для молодих вчених, іноземних студентів та інвесторів;
- ❖ створення Офісу трансферу технологій для комерціалізації наукових розробок, трансферу технологій, навчання та тренінгу за тематикою «Інноваційне підприємництво».

ОФІС ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

- проведення технологічного аудиту
- оцінка комерційної привабливості потенційної технології
- оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності
- супроводження заснування spin-off технологічних фірм
- ліцензійна робота та обрання оптимального виду ліцензії
- юридичний супровід договорів трансферу технологій
- навчальні семінари з оволодіння навичками роботи у сфері трансферу технологій

НАЦІОНАЛЬНИЙ РІВЕНЬ:

- надати реальну фінансову автономію державним НДІ та ВНЗ;
- скасувати дію Постанови КМУ № 65 для НДІ та ВНЗ;
- внести зміни до Постанови НБУ № 863 від 04.12.2015 р. щодо конвертації валютних надходжень до НДІ та ВНЗ;
- внести зміни до системи електронного адміністрування податкових зобов'язань для НДІ та ВНЗ в частині їх реєстрації без прив'язки до стану електронного рахунку;
- розробити зміни в Закон України «Про державно-приватне партнерство» щодо можливості його розповсюдження на сферу науки і освіти.

НОВІ ІНІЦІАТИВИ ПСНЦ

З цією метою ПСНЦ ініціює створення робочої групи (з підгрупами за відповідними напрямками) з напрацювання законодавчих ініціатив у складі:

1	Семиноженко В.П.	голова робочої групи, академік НАН України, голова ПСНЦ НАН і МОН України
2	Бакіров В.С.	заступник голови, академік НАН України, голова Ради ректорів ХВЦ
3	Чебанов В.А.	заступник голови, д.х.н., проф., в.о. ген. директора НТК «ІМК» НАНУ
4	Сімсон О.Е.	заступник голови, д.ю.н., директор НДІ правознавства Національного університету «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого».
5	Бєліков К.М.	секретар робочої групи, к.х.н., в.о. заст. ген. директора НТК «ІМК» НАНУ
6	Гетьман А.П.	академік НАПрН України, проректор з наукової роботи Національного університету «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого»
7	Кизим М. О.	чл.-кор. НАН України, директор НДЦ «ІПР» НАНУ
8	Дохов О.І.	к.т.н., професор, заступник проректора з наукової роботи ХНУРЕ.
9	Попов С.В.	д.т.н., г.н.с. ХНУРЕ, голова Харківської обласної ради молодих вчених і спеціалістів.
10	Прохоров В.П.	к.т.н., с.н.с., ген. директор Наукового парку "Радіоелектроніка та інформатика" ХНУРЕ
11	Фролов В.С.	заст. генерального директора Українського державного науково-технічного центру «Енергосталь»

Травень 2016

Дякую за увагу!